

Ds Võ Thị Thu

Xã hội ngày càng phát triển thì đời sống càng được cải thiện và nhu cầu bệnh tật được đẩy lùi. Đó cũng là nguyên nhân làm tăng tỷ lệ người sống thọ và nâng cao mức tuổi trung bình của xã hội. Tại Việt Nam, theo số liệu điều tra dân số tỷ lệ người cao tuổi trên 60 tuổi chiếm 8,2%.

Vì có kéo dài tuổi thọ đặt ra trách nhiệm chăm sóc y tế với lớp người cao tuổi và nhu cầu được chăm sóc khác biệt với nhu cầu một số với lớp tuổi thanh niên và trung niên.

Do có điểm khác biệt về sinh lý và bệnh lý ở người cao tuổi nên việc sử dụng thuốc cũng có những quy tắc riêng biệt dành cho lớp tuổi này. Sau đây có một số điểm cần lưu ý khi dùng thuốc cho người cao tuổi:

1. Những rủi ro do thuốc gây ra ở người cao tuổi:

Một số điểm cần lưu ý khi dùng thuốc cho người cao tuổi

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ sáu, 06 Tháng 1 2017 20:34 - Lần cập nhật cuối Thứ sáu, 06 Tháng 1 2017 20:43

Tình trạng đa bệnh lý buộc người cao tuổi phải dùng nhiều thuốc; tình trạng suy giảm sức đề kháng đòi hỏi quá trình dùng thuốc phải kéo dài. Hơn nữa, các vi phạm dùng nhiều thuốc, kéo dài liều dùng dẫn đến nguy cơ liên quan bệnh lý nghiêm trọng dẫn đến khó khăn liên tục cho thầy thuốc khi điều trị.

Các ADR thường gặp với một số nhóm thuốc hay dùng ở người cao tuổi

NHÓM THUỐC	ADR
Dẫn chất Benzodiazepin	Lú lẫn, uể oải
Thuốc chống trầm cảm 3 vòng	Hạ huyết áp tư thế, run rẩy, loạn nhịp tim, giảm tinh táo
Thuốc an thần gây ngủ	Lú lẫn, uể oải
Thuốc liệt thần	Hạ huyết áp tư thế, lú lẫn
Thuốc chống tăng huyết áp	Hạ huyết áp tư thế
Thuốc phong bế thụ thể beta	Giảm khả năng làm việc nặng

Những thuốc kháng cholin có thể gây lú lẫn cho người cao tuổi

Nhóm thuốc	Thuốc cụ thể
Chống co thắt	Belladon, dicyclomin
Chống parkinson	Benztropin
Kháng histamin	Diphenhydramin, clopheniramin
Chống trầm cảm	Amitriptylin, imipramin
Chống loạn nhịp tim	Quinidin
Liệt thần	Clopromazin

2. Những tình trạng bệnh lý ảnh hưởng đến sử dụng thuốc:

Người cao tuổi là nhóm bệnh nhân có đặc điểm bệnh lý khác biệt với thanh niên. Ngay trong cùng một quần thể cao tuổi, sự lão hóa cũng không giống nhau ở từng lớp tuổi. Tình trạng đa bệnh lý dẫn đến rối loạn hoạt động của nhiều cơ quan trong cơ thể và chính điều này làm ảnh hưởng đến sử dụng thuốc cho người cao tuổi. Những rối loạn hay gặp:

- Rối loạn tiêu hóa (táo bón), do đó người cao tuổi hay dùng thuốc nhuận tràng, điều này làm giảm hấp thu các thuốc dùng đường tiêu hóa.
- Giảm trí nhớ: hay quên dùng thuốc, nhầm lẫn liều.
- Mắt kém: đặc biệt thuốc kém, đặc biệt
- Run tay: lung tung khi gắp các chai thuốc khó mở, dễ mất vật với những thuốc uống theo gói khó khăn
- Thích lạm dụng thuốc, dùng kéo dài quá quy định do tâm lý sợ bệnh tái
- Loãng xương: nên người vụng dụng do đau, hay nằm một chỗ khi uống thuốc nên dễ bị loét thực quản với các thuốc kích thích mạnh.
- Ít khát do phàn xạ khát giảm ở tuổi già: do đó ít uống nước, gây tăng khả năng lạm dụng thuốc ở thận, gây sỏi thận....

Đảm bảo đảm bảo hiệu quả và an toàn trong điều trị cho người cao tuổi, cần tôn trọng những nguyên tắc sau:

- Chọn dùng thuốc khi thật cần thiết.
- Hạn chế số thuốc trong mỗi đợt điều trị.
- Nên khi điều trị bằng những liều thấp và tăng dần theo đáp ứng của cá thể.
- Phải lưu ý thời hạn mà một đợt điều trị để tránh kéo dài không cần thiết.
- Đơn kê phải rõ ràng, dễ đọc.